UUTISET

Tutkijat: EKP olisi voinut estää kriisin

Yhdysvallat on saanut talouden kasvuun rahaa painamalla

BRYSSEL (MT)
Suomalaistutkijat uskovat, että euroalueen kriisistä olisi selvitty vähemmin vaurioin, jos Euroopan keskuspankki olisi heti kriisin alussa luvannut painaa rajattomasti rahaa.

”EKP olisi voinut painaa kriisimaiden korot alas jo aiemmin. Mutta silloinen pääjohtaja **Jean-Claude Trichet** ei sitä halunnut”, torstaina Brysselissä puhunut Ilmarisen toimitusjohtaja **Jaakko Kiander** sanoo.

Viime kesänä Trichet´n seuraaja **Mario Draghi** lopulta antoi lupauksen ostaa rajoittamattomasti kriisimaiden lainoja. Korot laskivat välittömästi, vaikka lupausta ei ole vielä lunastettu.

MARKKU VUORIKARI

Jaakko Kiander

Vesa Vihriälä

Halpa energia auttaa

Kiander vertaa euroalueen tilannetta Yhdysvaltoihin, jossa talous on jo lähtenyt hyvään kasvuun.

Amerikkalaisten lääke on ollut löysä talouspolitiikka.

Korot on pidetty nollassa ja säästötoimet on lykätty tulevaisuuteen. Konkurssikypsät pankit saneerattiin nopeasti.

Samalla keskuspankki on painanut rajattomasti uutta rahaa, mikä taas on laskenut dollarin kurssia ja tukenut vientiteollisuutta.

Yhdysvaltain apuna on ollut myös uusien kaasuesiintymien tuoma halpa energia. Euroopassa energian hintaa taas on poliittisilla päätöksillä jopa nostettu.

Etlan toimitusjohtaja **Vesa Vihriälä** jakaa näkemyksen, että rahaa painamalla kriisimaiden taloussyöksy olisi voitu välttää.

”Silloin paine rakenneuudistusten tekoon olisi kuitenkin loppunut. Pitää myös muistaa, että aina joku joutuu maksamaan, jos ilmaista rahaa tarjotaan”, Vihriälä muistuttaa.

Inflaation kiristyessä laskun maksaisivat kaikki euroalueen tallettajat.

Vihriälä mukaan pitää myös muistaa, että EKP:n säännöt kieltävät rahan painamisen. Erityisen tiukasti säännöstä ovat pitäneet kiinni saksalaiset, joiden mallin mukaan koko EKP on perustettu.

Yksityinen velka ongelma

Euroalueen kriisiä on yritetty taltuttaa kiristämällä EU:n talousvalvontaa ja pakottamalla kriisimaat leikkaamaan menojaan.

Kianderin mukaan edessä voi olla pitkään jatkuva taantuma, kun sekä yksityinen että julkinen sektori vähentävät kulutustaan samaan aikaan.

”Esimerkiksi Italiassa säästölinja on hidastanut talouskasvua, minkä vuoksi valtion velkasuhde kasvaa samaa tahtia Kreikan kanssa.”

Julkisen velan syynääminen ei Ilmarisen toimitusjohtajan mielestä välttämättä auta, koska monet nykyisistä kriisimaista olivat ennen lamaa käytännössä velattomia.

”Enemmän kriisi johtuu yksityisen sektorin velkaantumisesta. Sen enempää EU.lla kuin jäsenmaillakaan ei ole keinoja estää yksityisen pääoman virtaa ylijäämämaista alijäämämaihin.”

Integraatio tiivistyy

Vihriälän mukaan kriisi johtaa väistämättä euroalueen integraation syvenemiseen.

Todennäköisin vaihtoehto on nykyisten talouskurisääntöjen tiukempi valvonta ja pankkiunionin toteuttaminen.

Seuraava vaihe olisi jäsenmaiden budjettivaltaan puuttuminen ja jonkinlainen rajallinen yhteisvastuu veloista.

Kolmas ja epätodennäköisin vaihtoehto olisi liittovaltio, jossa keskushallinto tasaisi eroja eri alueiden välillä.

”Jossain vaiheessa Suomenkin pitää pohtia, haluaako se olla mukana tässä kehityksessä”, Vihriälä ennustaa.

NIKLAS HOLMBERG

Voit kommentoida juttua Maaseudun Tulevaisuuden verkkolehdessä osoitteessa *www.maaseuduntulevaisuus.fi.*

Perussuomalaisilta välikysymys Kyproksesta

Perussuomalaiset jättää välikysymyksen Kyproksen tilanteesta. Puolueen eduskuntaryhmä päätti asiasta torstaina.

Puheenjohtaja **Timo Soini** haluaa, että koko asia selvitetään suomalaisille perinpohjaisesti. Välikysymys tehdään, tapahtui tilanteessa mitä tahansa.

Välikysymys jätetään pääsiäisen jälkeen.

MT

PATRICK BAZ/AFP PHOTO/LEHTIKUVA

Talletuspaon pelossa Kyproksen pankit ovat olleet suljettuina koko viikon. Ihmiset ovat kuitenkin tyhjentäneet tilejään pankkiautomaateilla.

EKP uhkaa katkaista Kyproksen hätärahoituksen

Saarivaltiolla maanantaihin asti aikaa hyväksyä tukipaketti. Yksi vaihtoehto on eläkevarojen käyttö pankkien tukemiseen.

BRYSSEL (MT)
Euroopan keskuspankki on ilmoittanut katkaisevansa Kyproksen pankkien hätärahoituksen maanantaina, ellei se hyväksy EU:n ja IMF:n tarjoamaa apupakettia.

Likviditeettirahoituksen katkaisu kaataisi maan pankkisektorin ja ajaisi talouden kaaokseen.

Kyproksen pankit ovat olleet suljettuina koko viikon.

Viikko sitten sovittu 10 miljardin euron apupaketti joutui vastatuuleen, kun Kyproksen parlamentti hylkäsi siihen kuuluvan talletusveron.

Torstaina maan hallitus vielä vahvisti, että vajaan 6 miljardin euron talletusvero ei voi missään tapauksessa tulla kysymykseen.

Kyproksesta ennakkotapaus

Tilanne vaikuttaa hankalalta sillä eromaiden puolesta tukineuvotteluista vastaava Hollannin valtiovarainministeri **Jeroen Djisselbloem** taas sanoi torstaina, että talletusveron täytyy olla mukana tukipaketissa.

Kyproksella etsittiin kuumeisesti korvaavaa suunnitelmaa. Yksi esillä ollut vaihtoehto oli lehtitietojen mukaan eläkerahojen käyttäminen pankkien tukemiseen

Maa yrittää myös neuvotella tukilainaa Venäjältä. Maan pankeissa on venäläisiä talletuksia yli 20 miljardin euron edestä.

Etlan toimitusjohtaja **Vesa Vihriälä** arvioi Kyproksen tukipaketista tulevan merkittävä ennakkotapaus.

”Jos pankkien omistajien ja suurtallettajien vastuu ei toteudu Kyproksella, ei se toteudu koskaan missään”, Vihriälä sanoo.

NIKLAS HOLMBERG

UUTISTAUSTA

Rahaliitto ampui omaan jalkaansa

EMU:n pelastamisen ristiriitaisimmat virheet on kivetty hyvillä aikomuksilla.

Saksan valtiovarainministeri **Wolfgang Schäuble** oli se Kyproksen pelastuspaketin neuvottelijoista, joka ehdottomasti vaati saarivaltion omaa 5,8 miljardin euron osallistumista pankkien pelastamiseen.

Periaatteessa oikeudenmukainen ja hyvä ajatus. Kyproksen ylimitoitettu pankkisektori houkuttelee maahan ulkomaisia sijoituksia selvästi muita euromaita korkeammilla koroilla. Suuret tuotot edellyttävät suuria riskejä.

Schäublen hyvien aikomusten lopuksi koko eurokriisi ampaisi jälleen uuteen vauhtiin. Missä meni vikaan?

Pankkiunioni vaarassa

Rahaliiton tärkein hanke tällä hetkellä on Euroopan pankkiunioni. Sen keskeinen periaate, 100 000 euroon ulottuva talletussuoja oli murrettavissa yhdessä yössä.

Ehdotus talletussuojan rikkomisesta ei tullut Schäublelta. Omassa parlamentissa sittemmin kaatuneen aloitteen takana oli Kyproksen presidentti **Nicos Anastasiades**.

Euroalueen maineelle oli kuitenkin keskeistä, että kansainvälinen valuuttarahasto IMF, Euroopan keskuspankki EKP sekä euroryhmän ministerit olivat yhdessä aloitteen takana.

Varsinkin euroalueen ulkopuolisten sijoittajien keskuudessa levisi pelko, että euroalueella tapahtua mitä tahansa. Uskottavuuden matto vedettiin – taas kerran – euron alta.

Nyt eletään tilanteessa, missä Kyproksen pankkeja ei uskalleta avata lainkaan talletusten paon pelossa. Seuraavaksi tilien tyhjentyminen uhkaa levitä Kreikkaan.

Jopa liittokansleri **Angela Merkel** on joutunut rauhoittelemaan saksalaistallettajia.

”Kyproksen kaaos uhkaa jo koko euroaluetta”, sanoi euroryhmän puheenjohtaja **Jeroen Dijsselbloem**.

EKP sekoittaa itse itsensä

Euroopan keskuspankki on viime kuukausina ylittänyt euromaiden hiljaisella suostumuksella rahapoliittisen mandaattinsa.

EKP ottaa hintavakauden tavoitteen lisäksi itselleen finanssipoliittisia tavoitteita ja hakee asemaa euromaiden budjettitasapainon kontrolloijana.

Tuleva pankkivalvonta sijoittuu EKP:n yhteyteen.

EKP julisti Kyproksen kriisin ns. systeemirelevantiksi tilanteeksi. Ja samaan hengenvetoon antoi ristiriitaisen uhkavaatimuksen lopettaa ensi maanantaihin mennessä Kyproksen pankkien ELA-hätärahoituksen maksamisen. Mikä merkitsisi pankkien varmaa konkurssia.

Nyt finanssimaailmassa ihmetellään, miten EKP:n lausuntoihin pitää suhtautua Espanjan ja Italian kaltaisten suurten-, taatusti enemmän systeemirelevanttien maiden tapauksissa.

Venäjän kortti

IMF on asettanut oman Kyproksen pelastusosuutensa ehdoksi maan velkataakan olennaisen vähentämisen. Siksi Nikosian hallituksen hätäratkaisu, venäläisiin lainoihin tukeutuminen, ei ratkaise kriisiä.

Venäläinen vaihtoehto vilahtaa Kyproksen kriisissä silti toista kautta. Moskovasta on osoitettu mielenkiintoa Kyproksen rannikolta löytyneitä kaasuesiintymiä kohtaan. Niiden oikeuksista voisi konkurssikypsä valtio saada uutta rahaa.

Moskovassa tunnetaan Kyproksen suuntaan lämmintä mielenkiintoa, koska Nikosian pankeissa kiertää merkittäviä summia myös venäläistä valtiollista rahaa.

JORMA MATTILA
on Berliinissä asuva ulkomaankirjeenvaihtaja.

mattila.press@gmail.com

Parlamentti ja neuvosto neuvotteluihin cap-uudistuksesta

Näkemykset eroavat varsinkin sokerikiintiöissä ja viherryttämisessä

BRYSSEL (MT)
Euroopan parlamentti ja jäsenmaiden maatalousministereistä koostuva neuvosto aloittavat kolmen viikon päästä neuvottelut cap-uudistuksen lopullisesta sisällöstä.

Kolmantena osapuolena niin sanotuissa trilogineuvotteluissa on EU:n maatalouskomissaari **Dacian Cioloş**.

Jäsenmaiden maatalousministerien puolesta neuvotteluita käy puheenjohtajamaa Irlannin ministeri **Simon Coveney**.

Parlamentin puolelta neuvotteluita vetää maatalousvaliokunnan puheenjohtaja **Paolo De Castro** yhdessä cap-asetusten esittelijöiden ja poliittisten ryhmien edustajien kanssa.

Kolme kasvia vain Etelä-Suomeen

Maatalousministerit sopivat yhteisestä näkemyksestään myöhään tiistai-iltana. Parlamentti taas vahvisti oman cap-kantansa täysistunnossaan viime viikolla.

Eroavaisuuksia neuvoston ja parlamentin välillä on varsinkin niin sanotussa viherryttämisessä ja sokerikiintiöiden jatkossa.

Parlamentti ajaa kiintiöiden jatkoa vuoteen 2020 asti, kun neuvosto lopettaisi ne jo vuonna 2017.

Viherryttämisessä jäsenmaat hyväksyisivät sen, että samasta toimenpiteestä maksettaisiin sekä viherryttämistukea että ympäristötukea. Parlamentti taas tyrmää niin sanotut tuplamaksut.

Kolmen kasvin vaatimuksessa molemmat ovat samaa mieltä 30 hehtaarin alarajasta ja poikkeuksesta 62 leveyspiirin pohjoispuolisille alueille.

Ekologisten kesantojen osalta ministerineuvosto esittää poikkeusta kuntiin, joissa metsä-alaa on vähintään kolme kertaa niin paljon kuin pelto-alaa.

Neuvosto tekisi nuorten viljelijöiden erityistuesta jäsenmaille vapaaehtoisen, kun meppien mielestä sen pitäisi olla pakollinen koko EU:ssa.

Parlamentti ajaa tilakohtaista 300 000 euron tukikattoa. Neuvosto taas antaisi jäsenmaiden itse päättää, ottavatko ne tukikaton käyttöön.

Tuotantotuki nousussa

Tuotantoon sidottua tukea molemmat instituutiot ovat valmiita korottamaan nykyisestä 10 prosentista. Parlamentti ajaa mahdollisuutta maksaa tuesta 15 prosenttia tuotantoon sidottuna. Neuvosto tyytyisi 12 prosenttiin. Molempien esitykset antaisivat kuitenkin esimerkiksi Suomelle mahdollisuuden maksaa tätäkin enemmän.

Käytännössä kyse on kuitenkin Suomen suorien tukien potin jakamisesta eri sektoreiden ja alueiden kesken. Lisärahaa esitykset eivät tuo.

Trilogineuvottelut on määrä saada valmiiksi kesään mennessä. Sen jälkeen sekä parlamentin että ministerineuvoston täytyy vielä muodollisesti siunata neuvotteluiden tulos.

NIKLAS HOLMBERG